

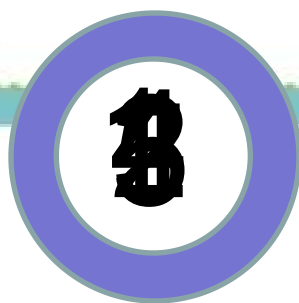
Làm văn:

**LUYỆN TẬP VẬN DỤNG KẾT HỢP
CÁC THAO TÁC LẬP LUẬN
PHÂN TÍCH VÀ SO SÁNH**

KHỞI ĐỘNG

CÂU 1:

Có những thao tác lập luận nào trong văn nghị luận?

- A. Thuyết minh, so sánh, phân tích, nghị luận, bác bỏ.
- B. Miêu tả, tự sự, biểu cảm, thuyết minh, nghị luận, hành chính – công vụ.
- C. Giải thích, chứng minh, phân tích, so sánh, bình luận, bác bỏ.
- D. Phân tích, so sánh, miêu tả, biểu cảm, tự sự.

CÂU 2:

Thế nào là thao tác lập luận phân tích?

- A. Là đặt đối tượng nghiên cứu trong mối tương quan với đối tượng khác.
- B. Là cắt nghĩa một sự vật, hiện tượng, khái niệm để người khác hiểu rõ, hiểu đúng vấn đề.
- C. Là bàn bạc, nhận xét, đánh giá về một vấn đề.
- D. Là chia nhỏ đối tượng thành nhiều yếu tố, nhiều khía cạnh để đi sâu xem xét nội dung, hình thức, mối quan hệ bên trong, bên ngoài.

CÂU 3:

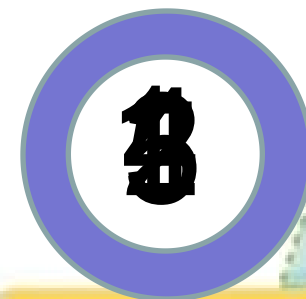

Thế nào là thao tác lập luận so sánh?

- A. Là thao tác đặt các đối tượng vào cùng một bình diện, tìm những nét giống nhau và khác nhau về chúng để có được những nhận xét, đánh giá chính xác.
- B. Là cắt nghĩa một sự vật, hiện tượng, khái niệm để người khác hiểu rõ, hiểu đúng vấn đề.
- C. Là bàn bạc, nhận xét, đánh giá về một vấn đề.
- D. Là chia nhỏ đối tượng thành nhiều yếu tố, nhiều khía cạnh để đi sâu xem xét nội dung, hình thức, mối quan hệ bên trong, bên ngoài.

CÂU 4:

Đoạn văn sử dụng thao tác lập luận nào ?

“Từng nghe nói rằng: người hiền xuất hiện ở đời, thì như ngôi sao sáng trên trời cao. Sao sáng ắt châu về ngôi Bắc thần, người hiền ắt làm sứ giả cho thiên tử. Nếu như che mất ánh sáng, giấu đi vẻ đẹp, có tài mà không được đời dùng thì đó không phải là ý trời sinh ra người hiền vậy.”

(Chiếu cầu hiền - Ngô Thì Nhậm)

A. Phân tích

C. Giải thích

B. So sánh

D. Bác bỏ

CÂU 5:

Đoạn văn sử dụng thao tác lập luận nào ?

“Tro cái hồng nhan với nước non”

“**Hồng nhan**” vốn là một danh từ chỉ vẻ đẹp của người phụ nữ. Dem ghép chữ “**cái**” vào thành “**cái hồng nhan**” làm cho hồng nhan được vật thể hóa, xóa đi màu sắc văn chương, để hiện ra một thiếu phụ cô đơn. “**Tro**” đây không chỉ là tro trọi, cô đơn mà còn có gì như là vô duyên vô phận, rất bẽ bàng và đáng thương, đáng giận. Cái tiếng trống thời gian nó đang đánh vào cảm thức cô đơn của nàng. Người phụ nữ đây tỉnh dậy không chỉ thấy mình nằm một mình tro trọi, mà cảm thấy rõ cái phận hồng nhan vô duyên của mình. “**Nước non**” là hình ảnh của vũ trụ, của đời, của thế giới. Một số phận dang dở giữa đời.”

(“**Độc văn, học văn**”- **Trần Đình Sử**)

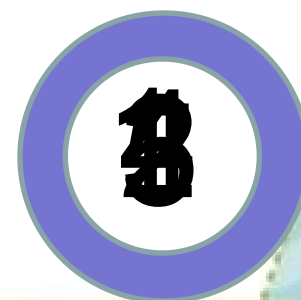
A. So sánh

B. Phân tích

C. Cả hai

CÂU 6:

Đoạn văn sử dụng thao tác lập luận so sánh gì?

“Thơ hay là hay cả hồn lẫn xác, hay cả bài, như con gà ngon, ngon ở từng phao câu đầu cánh lật lẻo khuỷu xương, không thể tóm tắt thơ được, mà phải đọc lại.....”

(Theo Xuân Diệu)

- A. So sánh tương phản
- B. So sánh tương đồng
- C. Cả hai

Theo em, trong một bài
văn (hay một đoạn văn),
chúng ta có thể **kết hợp**
được nhiều thao tác lập
luận không?

MỤC TIÊU BÀI HỌC

- **Kiến thức:** củng cố kiến thức, kĩ năng cơ bản về thao tác lập luận phân tích và so sánh.
- **Kĩ năng:**
 - Nhận ra, phân tích được vai trò của sự kết hợp của thao tác phân tích và so sánh qua các văn bản.
 - Vận dụng kết hợp thao tác phân tích và so sánh trong việc tạo đoạn văn/ bài văn nghị luận xã hội hoặc văn học.
- **Thái độ:** có ý thức sử dụng kết hợp các thao tác lập luận để đạt hiệu quả trong làm văn cũng như giao tiếp.
- **Năng lực:**
 - Năng lực sáng tạo, hợp tác.
 - Năng lực trình bày suy nghĩ, cảm nhận.
 - Năng lực phân tích, so sánh.

NỘI DUNG

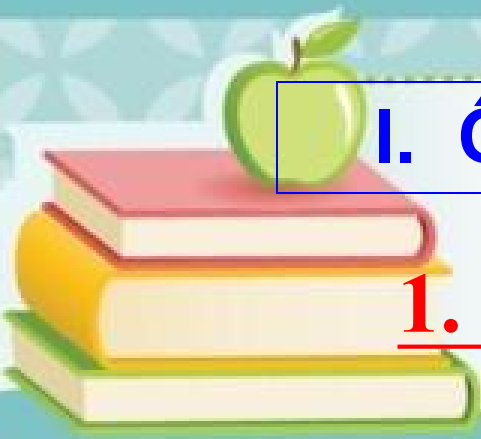
I. Ôn tập hai thao tác

II. Vận dụng hai thao tác

1. Bài tập 1

2. Bài tập 2

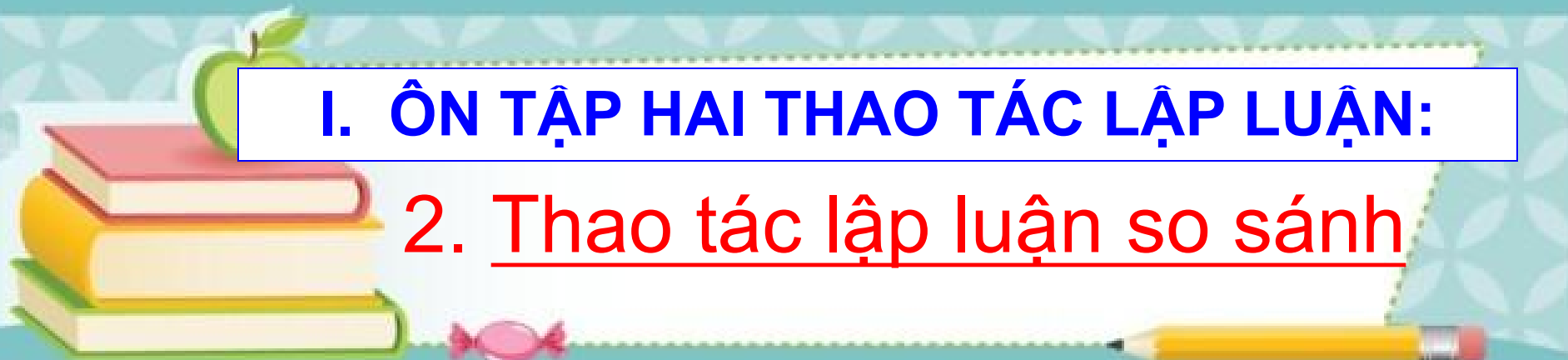
III. Củng cố - Hướng dẫn tự học

I. ÔN TẬP HAI THAO TÁC LẬP LUẬN:

1. Thao tác lập luận phân tích:

- ***TTL phân tích*** là **chia nhỏ**...đối tượng thành nhiều yếu tố để đi sâu xem xét một cách kĩ **nội dung**.....và mối quan hệ **bên trong**..... cũng như **bên ngoài**..... của chúng.
- Phân tích bao giờ cũng gắn liền với...**tổng hợp**

I. ÔN TẬP HAI THAO TÁC LẬP LUẬN:

2. Thao tác lập luận so sánh

• ***LL so sánh*** là**đối chiếu**... đối tượng đang nghiên cứu trong mối tương quan với đối tượng khác để tìm ra nét**giống nhau**.
hoặc **khác biệt**.....nhằm làm sáng rõ đối tượng đó.

• ***Có hai kiểu so sánh:*****tương đồng** (*chỉ ra những nét giống nhau*) và**tương phản** (*chỉ ra những nét khác nhau*)

I. ÔN TẬP HAI THAO TÁC LẬP LUẬN

II. VẬN DỤNG HAI THAO TÁC:

1. Bài tập 1:

“Chớ tự kiêu tự đại. Tự kiêu tự đại là khờ dại. Vì mình hay, còn nhiều người hay hơn mình. Mình giỏi, còn nhiều người giỏi hơn mình. Tự kiêu tự đại tức là thoái bộ. Sông to, bề rộng thì bao nhiêu nước cũng chứa được, vì độ lượng của nó rộng và sâu. Cái chén nhỏ, cái đĩa cạn thì một chút nước cũng đầy tràn, vì độ lượng nó hẹp nhỏ. Người mà tự kiêu tự mãn thì cũng như cái chén, cái đĩa cạn”

(Hồ Chí Minh, *Cần kiệm liêm chính*)

**Cho biết chủ đề
của đoạn văn trên.**

**Chủ đề của đoạn văn: phê phán và chỉ ra tác hại của
căn bệnh tự kiêu tự đại.**

Đoạn văn sử dụng những thao tác lập luận nào?

Đoạn văn sử dụng hai thao tác lập luận:
phân tích và so sánh

THẢO LUẬN

*Chỉ ra cụ thể thao
tác lập luận phân
tích và so sánh?*

01:30

NHÓM 1,2: TTLL phân tích
NHÓM 3,4: TTLL so sánh

“Chớ tự kiêu tự đại. Tự kiêu tự đại là khờ dại.
Vì mình hay, còn nhiều người hay hơn mình.
Mình giỏi, còn nhiều người giỏi hơn mình. Tự
kiêu tự đại tức là thoái bộ. Sông to bể rộng thì
bao nhiêu nước cũng chứa được, vì độ lượng
của nó rộng và sâu. Cái chén nhỏ, cái đĩa cạn
thì một chút nước cũng đầy tràn, vì độ lượng
nó hẹp nhỏ. Người mà tự kiêu tự mãn thì cũng
như cái chén, cái đĩa cạn”

(Hồ Chí Minh, Cần kiệm liêm chính)

❑ TTLL phân tích:

- Luận điểm chính: Chớ tự kiêu tự đại

+ Luận cứ 1: “tự kiêu tự đại là khờ dại”

+ Luận cứ 2: “tự kiêu tự đại là thoái bộ”

❑ TTLL so sánh:

- “mình hay” >< “nhiều người hay hơn mình”

- “mình giỏi” >< “nhiều người giỏi hơn mình”

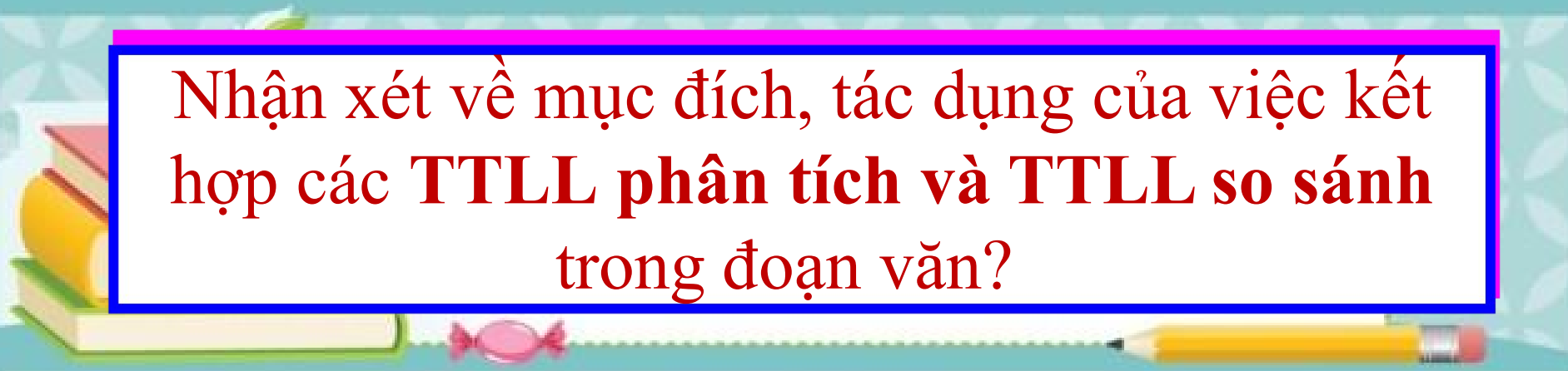
- “sông to bề rộng” >< “cái chén nhỏ, cái đĩa cạn”

- “độ lượng của nó rộng và sâu” >< “độ lượng của nó hẹp và nhỏ”

=> *Đó là so sánh tương phản*

- “người tự kiêu tự mãn” = “cái chén, cái đĩa cạn”

=> *Đó là so sánh tương đồng*

Nhận xét về mục đích, tác dụng của việc kết hợp các TTLL phân tích và TTLL so sánh trong đoạn văn?

- **TTLL phân tích**: làm sáng rõ tác hại của thói tự kiêu tự đại.
 - **TTLL so sánh**: làm cho vấn đề đưa ra bàn luận trở nên sinh động, rõ ràng, dễ hiểu, có khả năng lôi cuốn và thuyết phục người đọc.
- => Ý thức hơn về lòng khiêm tốn và thói tự kiêu tự đại.*

Nhận xét cách kết hợp giữa TTLL phân tích và TTLL so sánh trong đoạn văn?

- TTLL phân tích giữ vai trò chủ đạo, TTLL so sánh có vai trò hỗ trợ.
- Hai thao tác được kết hợp với nhau một cách hài hòa, lô gíc và khéo léo...
- Hai thao tác lập luận được chọn phù hợp nhất với chủ đề phê phán “tự kiêu tự đại”.

Qua bài tập 1, các em rút ra điều gì về kết hợp các TTL phân tích và so sánh trong văn nghị luận?

- Hai thao tác lập luận phân tích và so sánh có thể kết hợp với nhau trong một đoạn văn, bài văn nghị luận.
- Thường chỉ có một thao tác lập luận giữ vai trò chủ đạo, thao tác còn lại giữ vai trò hỗ trợ.
- Tùy vào nội dung, mục đích nghị luận mà linh hoạt trong việc lựa chọn kết hợp các thao tác.

I. ÔN TẬP HAI THAO TÁC LẬP LUẬN

II. VẬN DỤNG HAI THAO TÁC:

2. BÀI TẬP 2. (SGK. TRANG 120)

- Làm việc theo 4 nhóm.
- Mỗi nhóm sẽ viết một đoạn văn ngắn có vận dụng kết hợp 2 TTLL phân tích và so sánh.
- Mỗi nhóm sẽ lên bảng trình bày.

THỜI GIAN: 4 PHÚT

Chủ đề

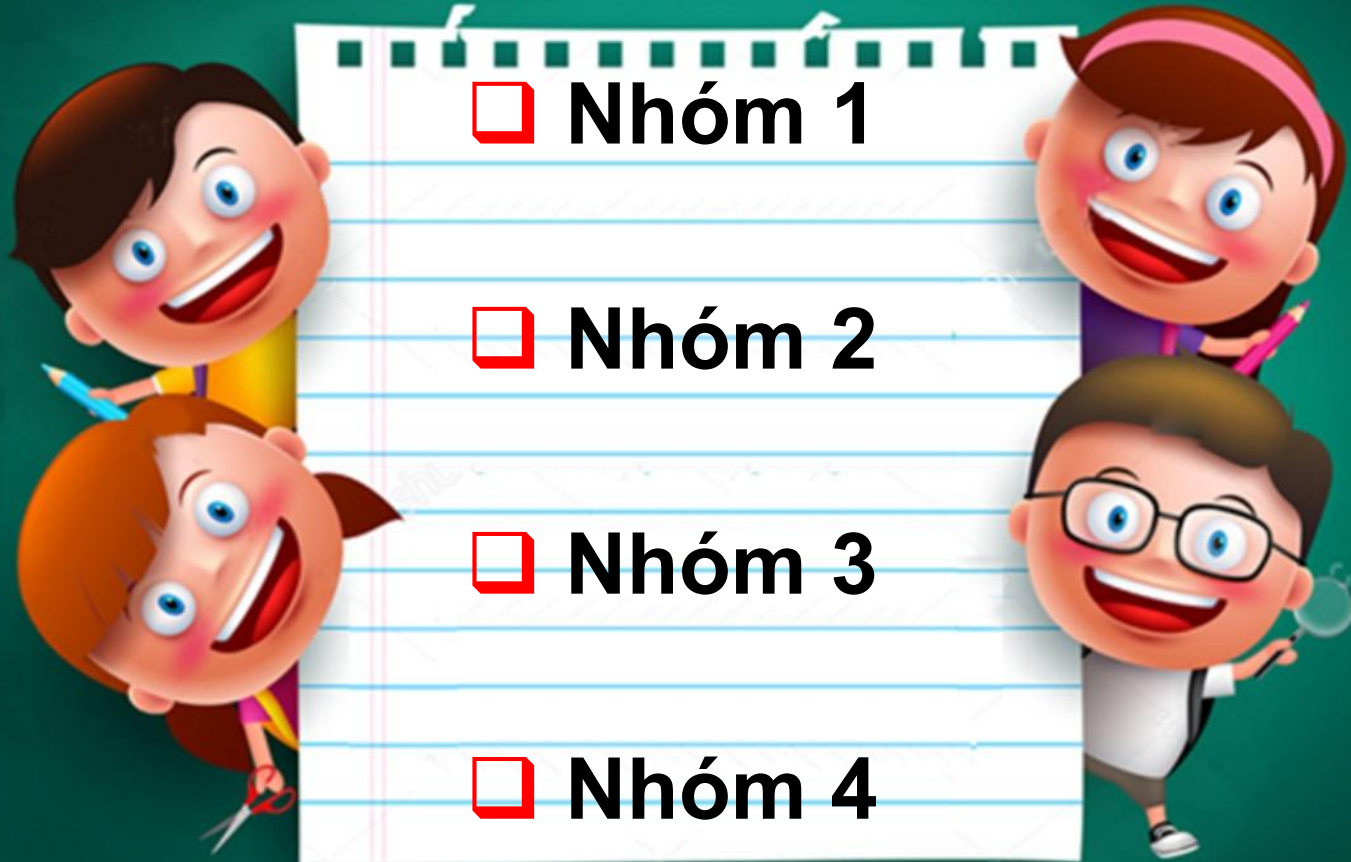
1. Tác dụng của sách.
2. Vấn đề “khen” và “chê” trong cuộc sống.
3. Vẻ đẹp nhân cách của viên quản ngục trong “Chữ người tử tù” của Nguyễn Tuân.
4. Ánh sáng và bóng tối trong “Hai đứa trẻ” của Thạch Lam và “Chữ người tử tù” của Nguyễn Tuân.

GỢI Ý TRÌNH BÀY

- Chủ đề nhóm chọn là gì?
- Viết luận điểm nào?
- Chọn TTLL nào là chính, TTLL nào là phụ?
- Chỉ ra các TTLL đó trong đoạn văn?

TRÌNH BÀY VÀ NHẬN XÉT

RÚT KINH NGHIỆM

Các em đã rút ra được kinh nghiệm gì khi tạo lập các văn bản đó?

- ▶ Phối hợp hai TTLL phân tích và so sánh làm cho văn bản thuyết phục và sinh động, hấp dẫn.
- ▶ Tùy theo mục đích mà xác định thao tác nào là chính, thao tác nào là phụ.

BÀI HỌC KINH NGHIỆM

Từ việc vận dụng kết hợp các TTLL, em rút ra kinh nghiệm gì trong học tập, cuộc sống hàng ngày?

BÀI HỌC KINH NGHIỆM

- Trong làm văn nghị luận, trong giao tiếp hàng ngày: cần biết vận dụng kết hợp giữa TTLL phân tích và so sánh.
- Bên cạnh đó, cần phải biết vận dụng kết hợp nhiều thao tác khác nhau một cách linh hoạt, sáng tạo để đạt hiệu quả cao nhất.

VẬN DỤNG

Sưu tầm những đoạn văn hay, ở đó tác giả đã thành công trong việc vận dụng kết hợp các thao tác phân tích và so sánh.

VẬN DỤNG

Đề bài:

Viết một văn bản nghị luận ngắn bàn về một phẩm chất của người học sinh, trong đó có vận dụng kết hợp 2 TTLL phân tích và so sánh?

Gợi ý:

- Em quan tâm đến phẩm chất nào của người học sinh?
- Bài viết của em có những luận điểm nào?
- Em chọn viết luận điểm nào?
- Em sẽ chọn thao tác lập luận nào chính, thao tác lập luận nào hỗ trợ?

HƯỚNG DẪN CHUẨN BỊ BÀI

- Làm bài tập về nhà.
- Chuẩn bị bài **“Chí phèo”**
 - + Đọc tác phẩm
 - + Tóm tắt tác phẩm theo nhân vật Chí Phèo
 - + Trả lời các câu hỏi gợi ý SGK

The image features a black background adorned with several bright, multi-pointed starburst or firework-like effects. These effects are primarily white and yellow, with some blue ones in the corners. The central text is written in a bold, pink, sans-serif font. The text is arranged in three lines: 'KÍNH CHÀO TẠM BIỆT' on the top line, 'CHÚC SỨC KHỎE QUÝ THẦY CÔ' on the middle line, and 'VÀ CÁC EM' on the bottom line. The text is centered horizontally and partially overlaid by the starburst effects.

KÍNH CHÀO TẠM BIỆT
CHÚC SỨC KHỎE QUÝ THẦY CÔ
VÀ CÁC EM